

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično gonjenje
lica odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-03-67-T

Datum: 13. novembar 2013.

Original: FRANCUSKI

PRED PRETRESNIM VEĆEM III

U sastavu: sudija Jean-Claude Antonetti, predsedavajući
sudija Mandiaye Niang
sudija Flavia Lattanzi

Sekretar: g. John Hocking

Nalog od: 13. novembra 2013.

TUŽILAC

protiv

VOJISLAVA ŠEŠELJA

JAVNI DOKUMENT

**SAGLASNO MIŠLJENJE SUDIJE ANTONETTIJA U VEZI S ODLUKOM
KOJOM SE STRANE U POSTUPKU POZIVAJU DA DOSTAVE SVOJE
MIŠLJENJE O NASTAVKU POSTUPKA**

Tužilaštvo:

g. Serge Brammertz
g. Mathias Marcussen

Optuženi:

g. Vojislav Šešelj

Prevod

U potpunosti sam saglasan s ovom odlukom, donetom *proprio motu* kako bi se od strana u postupku zatražilo **mišljenje o nastavku postupka**.

U ovoj fazi suđenja, kada se optuženi već više od **deset godina** nalazi u privremenom pritvoru, imam ozbiljnih nedoumica u vezi sa budućnošću postupka i smatram da o njima treba da obavestim strane u postupku i da zatražim njihovo mišljenje o dolje navedenim pitanjima, kako bih mogao doneti odluku o daljoj proceduri; pritom treba napomenuti da se radi o tehničkim pitanjima u vezi s nastavkom postupka.

Uvek sam se rukovodio time da suđenje mora da bude **ekspeditivno**, shodno relevantnim odredbama Statuta Međunarodnog suda.

Nažalost, spoljne okolnosti, nezavisne od moje volje, onemogućavale su me u postizanju tog cilja.

Smatram da u ovoj fazi treba da izložim sledeća pitanja koja mogu biti relevantna za produženje ili skraćivanje postupka, kako bih stranama dao priliku da se o njima izjasne:

- **formiranje tima asistenata koji će Veću biti stalno na raspolaganju i koji će voditi stalna sudska savetnica Veća**
- **pokretanje istrage zbog nepoštovanja suda**
- **precizno utvrđivanje polazne tačke za nastavak postupka**
- **imenovanje rezervnog sudije**

A) Formiranje tima asistenata koji će Veću biti stalno na raspolaganju i koji će voditi stalna sudska savetnica Veća

Postupak u ovom predmetu često nije tekao glatko, što zbog postojanja branioca u pripravnosti na samom početku, kojeg je optuženi vrlo dugo osporavao, sve dok mu Žalbena veće nije odobrilo pravo da na samozastupanje, što zbog teškoća na koje je nailazilo Pretresno veće, a koje su povezane s radnim uslovima.

Pretresno veće se suočavalo s uzastopnim odlascima sudskih savetnika Veća, motivisanim ličnim razlozima, koji su zbog strategije okončanja rada Suda odlučili da

Prevod

potraže novi posao. S obzirom na to, svaki put kad bi jedan službenik otišao, trebalo je da se neko vreme uvodi u posao novi službenik, što je jedan od razloga za kašnjenja u postupku.

U fazi većanja tri sudska savetnika Veća su, jedan za drugim, otišla na novi posao. Po mom mišljenju, uz bolju kadrovsku politiku, koja bi uzela u obzir ograničavajuće faktore u ovom predmetu, mogli smo da imamo sudski tim koji bi vodila za njega **stalno zadužena osoba sve do izricanja presude**, te se ne bismo suočavali s ovom vrstom problema.

Smatram da u **kadrovskoj politici** postoji **ozbiljan problem**, a nažalost nisam nadležan da sâm imenujem osobu za tu dužnost i da joj izdajem naloge i instrukcije za njeno obavljanje.

U nekom smislu, sudije su robovi sistema u kojem se njihova uloga svodi na to da čekaju na nacрте dokumenata, koje sastavljaju pravnici, koji nisu u administrativnoj nadležnosti sudija, već **sekretara suda**.

Ako se ne **zadrži** postojeći broj zaposlenih, to bi moglo imati posledice po rad budućeg Veća.

B) Pokretanje istrage zbog nepoštovanja suda

Objavljivanje privatnog *e-maila* jednog sudije u danskim novinama dovelo je do prekida u radu Veća i zamene dotičnog sudije.

Nesporno je da je usled tog objavljivanja došlo do prekida u sprovođenju pravde, pošto je presuda trebalo da bude izrečena **30. oktobra 2013**.

Pravilom 77(A) Pravilnika o postupku i dokazima predviđeno je sledeće:

“Vršeći svoja inherentna ovlašćenja, Međunarodni sud može proglasiti krivim za nepoštovanje suda one koji svesno i hotimično ometaju sprovođenje pravde, uključujući svako lice: (...)”

Prevod

Čini mi se da bi eventualnom istragom bilo potrebno utvrditi **ko** je i iz kog razloga prosledio taj privatni *e-mail* sudije; nije isključeno da se radi o nečijoj svesnoj želji da **omete** sprovođenje pravde, tim pre što je u tom trenutku većanje bilo u toku. Na praktičnom planu, u vođenju istrage ne bi trebalo da bude većih problema, samo da se istražitelju stavi na raspolaganje sve što mu je potrebno za rad.

Čini mi se da je to nužan uslov, jer mi ništa ne garantuje da sutra neko neće uraditi nešto slično i još jednom izazvati odgađanje presude, što bi bilo **neprihvatljivo** s obzirom na dužinu boravka optuženog u pritvoru.

C) Precizno utvrđivanje polazne tačke za nastavak suđenja

Zamena sudije u toku većanja je **bez presedana** u međunarodnom pravu i Pravilnik o postupku i dokazima ne sadrži odredbe koje regulišu takav slučaj.

Pravilom 15 Pravilnika o postupku i dokazima predviđeno je jedino to da se, u slučaju da se zahtev podrži kao utemeljen, imenuje drugi sudija umesto sudije o kojem je reč.

Kad neki slučaj **nije predviđen** Pravilnikom, uobičajeno je da Veće primeni odgovarajuća pravila u cilju njegovog pravičnog rešavanja, u duhu Statuta i opštih pravnih načela. To je navedeno u pravilu 89 Pravilnika u vezi s dokazima. Vodeći se za slučajem opisanim u vezi s dokazima, cenim da u ovom trenutku mogu da primenim određena pravila koja su u skladu sa Statutom i opštim pravnim načelima, a koja bi omogućila **brzo** donošenje presude.

Ima brojnih primera da su sudije u toku suđenja bile zamenjene iz raznih razloga (osim izuzeća) i u praksi se uvek išlo za tim da se suđenje **nastavi**, što je, uostalom, i logika pravila 15, kao i pravila *15bis* Pravilnika za slučajeve koji nisu izuzeće. Međutim, to pravilo kao preduslov propisuje prethodni pristanak optuženog, koji može da se prenebregne u interesu pravde, a na takvu odluku se može uložiti žalba Žalbenom veću u punom sastavu. Činjenica da se, za razliku od toga, u članu 15 Pravilnika ne kaže ništa o proceduri nakon trenutka kad izuzeti sudija bude zamenjen novim sudijom, ne sprečava da se uzmu u obzir stavovi **obe strane u postupku**, kao što svako veće čini prilikom

Prevod

donošenja svih odluka koje mogu biti relevantne za pravičnost postupka, a što je u skladu s osnovnim načelom *audi alteram partem*.

U nedostatku adekvatnih odredbi u Pravilniku o postupku i dokazima, mišljenja zatražena od strana u postupku sigurno će rasvetliti ovo pitanje.

C) Imenovanje rezervnog sudije

Pravilo 15ter(A) Pravilnika o postupku i dokazima predviđa sledeće:

“Predsednik može, u interesu pravde, imenovati rezervnog sudiju koji će biti u sastavu pretresnog veća na suđenju.”

Uzimajući u obzir **prekomernu** dužinu ovog postupka i nepredviđenih okolnosti koje bi mogle iskrsnuti u svakom trenutku, pre svega u vezi s bolešću ili smrću nekog od sudija, čini mi se, na prvi pogled, da je **veoma poželjno** dodati rezervnog sudiju u sadašnji sastav Veća da se takva situacija ne bi ponovila.

Da je u sastavu Veća bio i jedan rezervni sudija, sigurno je da zamena izuzetog sudije ne bi predstavljala nikakav problem, jer bi rezervni sudija postao član sudskog Veća i presuda bi bila izrečena 30. oktobra 2013. u 9 časova.

Radi se o veoma značajnom pitanju i predmet *Karadžić*, u kojem je imenovan rezervni sudija, predstavlja dobar primer.

Pozivam strane u postupku da izlože svoje stavove o ovom pitanju.

Sastavljeno na engleskom i francuskom, pri čemu je merodavan tekst na francuskom.

/potpis na originalu/
Jean-Claude Antonetti,
predsedavajući Veća

Dana 13. novembra 2013.
Hag (Holandija)

[pečat Međunarodnog suda]